

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. birželio 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2022 m. birželio 1 d. paduotu atsakovės UAB „New Cut LT“ kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 14 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. balandžio 14 d. nutartimi paliko nepakeistą Alytaus apylinkės teismo 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimą, kuriuo tenkinus ieškinį atsakovė įpareigota per 14 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pateikti ieškovui S. J. bendrovės informaciją.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad akcininko neturtinę teisę nuolat gauti informaciją iš bendrovės reglamentuoja Akcinių bendrovių įstatymo (ABI) 18 straipsnis, kurio 1 dalyje nustatyta, kad akcininkui raštu pareikalavus, bendrovė ne vėliau kaip per 7 dienas nuo reikalavimo gavimo dienos privalo sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti šioje normoje nurodytą bendrovės informaciją ir dokumentų kopijas. Teismas nurodė, kad informacija, sudaranti komercinę (gamybinę) paslaptį ir konfidencialią informaciją, gali būti ribojama, tačiau teisėjų kolegija pažymi, jog bendrovės atsisakymas suteikti akcininkui informaciją turi būti tinkamai pagrįstas, t. y. bendrovė privalo pagrįsti, kodėl prašomos informacijos atskleidimas akcininkui būtų nesuderinamas su bendrovės interesais. Atsakovė neįrodė, jog prašomos informacijos ir (ar) dokumentų kopijų pateikimas darytų žalą bendrovei ar kitaip pažeistų bendrovės teisėtus interesus. Todėl atsakovė nepagrįstai apribojo ieškovui teisę susipažinti su jo prašoma informacija, net ir laikant, kad ji turi konfidencialumo požymių.

Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 14 d. nutartį ir Alytaus apylinkės teismo 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimą, ir priimti naują sprendimą – ieškinį atmesti.

Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamoje teismo nutartyje nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės UAB „New Cut LT“ kasaciniame skunde išdėstyti tokie argumentai:

1. Apeliacinės instancijos teismas, atsisakydamas priimti naujus įrodymus (Juridinių asmenų registro išrašą, patvirtinantį, kad ieškovas ir toliau veikia prieš bendrovės interesus, kadangi įsteigė (dar vieną) naują su atsakove konkuruojančią įmonę – UAB „Laserpro LT“ bei išrašus iš abiejų įmonių interneto puslapių), netinkamai taikė įrodymų sąsajumo taisyklę ([CPK 180 straipsnis](#)) ir pažeidė [CPK 314 straipsnį](#). Šie įrodymai reikšmingi teisingam šalių ginčo išsprendimui. Prašomi priimti įrodymai patvirtina, kad atsakovė pagrįstai atsisakė suteikti ieškovui jo prašomą informaciją, kadangi ieškovas, įsteigdamas konkuruojančią įmonę, ir toliau veikia prieš bendrovę ir jos interesus, todėl informacijos atskleidimas ieškovui būtų akivaizdžiai žalingas bendrovei ir kitaip pažeistų bendrovės teisėtus interesus, kadangi ji galėtų būti panaudota konkuruojančios įmonės interesais, t. y. siekiant nesąžiningai konkuruoti su atsakove. Atsakovė šiuos naujus įrodymus į bylą pateikė iš karto, kai jai tapo žinoma apie jų egzistavimą (t. y. kartu su apeliaciniu skundu).
2. Ieškovas ieškiniu reikalavo pateikti bendrovės banko sąskaitos išrašą; informaciją apie bendrovės skolininkus ir kreditorius, jų įsipareigojimus ir reikalavimo teises; bendrovės sudarytas sutartis ir kitokius susitarimus su visais priedais. Ši informacija, akivaizdu, nėra vieša ir neturi būti vieša pagal įstatymus. Teismai neanalizavo ir nevertino, ar ieškovo prašymas susipažinti su konfidencialia bendrovės informacija turi bent kažkokį pagrįstumą. Pavyzdžiui, ar akcininkui, deklaruojančiam, kad jam būtina įvertinti poreikį kelti bendrovei bankroto bylą (kaip kad šio ginčo atveju) iš tiesų „būtina“ žinoti visų bendrovės sudarytų sutarčių turinį, taikomą kainodarą, informaciją apie klientus ir t. t. (kai praktikoje net bylą dėl bankroto bylos iškėlimo nagrinėjantis teismas šių duomenų nevertina ir nenagrinėja). Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad akcininkas turi teisę, bet ne pareigą kreiptis į teismą su pareiškimu iškelti imonei bankroto bylą: tokia pareiga nenumatyta nei juridinių asmenų nemokumą reglamentuojančiuose teisės aktuose, nei ABI (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. sausio 6 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-167-313/2021](#), 43, 44 punktai). Teismai neįvertino, kad byloje esama pakankamai duomenų ir įrodymų (2020-04-24 protokolas, ieškovo atšaukimo iš bendrovės vadovų priežastys, ieškovo atžvilgiu atliekamas ikiteisminis tyrimas dėl ieškovo prieš bendrovę galimai padarytų nusikalstamų veikų, apeliacinės instancijos teismui teikti nauji įrodymai), kad jie (motyvai) yra apsimestiniai, o tikrieji ieškovo tikslai ir motyvai yra visiškai kitokie ir bendrovei priešiški, taip pat kad ieškovas, dar būdamas bendrovės vadovu, įsigijo įmonę ir, padedamas savo artimųjų (pastariesiems formaliai vadovaujant imonei), palaipsniui perkėlinėjo į ją bendrovės klientus ir tiekėjus; kad prieš bendrovę atliko kitus priešiškus (galimai nusikalstamus)

veiksmus. Toks teismų vertinimas prieštarauja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimams išnagrinėtoje byloje, kad sprendžiant ginčą dėl akcininko teisės į informaciją ribojimo, kiekvienu atveju turi būti nustatomi reikšmingi faktai, kurių pagrindu konkrečiam akcininkui gali būti atsisakyta suteikti informaciją apie bendrovės veiklą; toje byloje analogiškai (kaip ir šio ginčo atveju) akcininkas (ieškovas) buvo ginčijama veikla užsiimančios bendrovės vadovu ir buvo jos akcininku, to akcininko atžvilgiu taip pat buvo atliekamas ikiteisminis tyrimas dėl prieš bendrovę galimai padarytų analogiškų nusikalstamų veikų (dokumentų klastojimo, įmonės turto užvaldymo) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. rugsėjo 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-801/2002). Teismai nemotyvavo sprendimų, įpareigodami atsakovę suteikti informaciją ieškovui, neįvertino, kad ieškovas neginčijo faktų dėl jo atžvilgiu atliekamo ikiteisminio tyrimo dėl prieš bendrovę galimai padarytų nusikalstamų veikų, dėl jo atšaukimo iš bendrovės vadovo pareigų priežasčių; dėl ieškovo valdomų su atsakove konkuruojančių įmonių, o atsakovė įrodė, kad prašomos konfidencialios informacijos pateikimas ieškovui būtų ir (arba) galėtų būti žalingas bendrovei.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti atsakovei UAB „New Cut LT“ (a. k. 303017132) 94 (devyniasdešimt keturis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. gegužės 27 d. AB SEB banke mokėjimo nurodymu Nr. 4818.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Virgilijus Grabinskas